

1. การจ้างงานในสหพันธ์ฯ

1.1 การใช้ระบบ short-time work¹ ตามข้อมูลวิจัยของสถาบันเศรษฐศาสตร์มหภาพและการวิจัยเศรษฐกิจ (Institute für Makroökonomie und Konjunkturforschung –IMK) ปรากฏว่า ในภาพรวมการนำระบบ short-time work มาใช้กับระบบการจ้างงานของสหพันธ์ฯ ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ทำให้สามารถรักษาตำแหน่งงานไว้ได้ถึง 2.2 ล้านตำแหน่ง ซึ่งในครั้งนี้นี้ สหพันธ์ฯ ได้นำระบบ short-time work มาใช้กับการจ้างงานทั้งภาคอุตสาหกรรมและสาขาการให้บริการ ซึ่งสามารถช่วยพยุงการสูญเสียตำแหน่งงานไว้ได้มากกว่าวิกฤตทางการเงินในช่วงปี 2551-2552 (ค.ศ 2008-2009) ที่มีการใช้ระบบ short-time work กับการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมเท่านั้น

1.2 สถิติพนักงานที่เข้าสู่ระบบ short-time work สถาบันวิจัยด้านเศรษฐกิจของสหพันธ์ฯ รายงานว่า พนักงานที่เข้าสู่ระบบ short-time work ในเดือนเมษายน 2564 มีจำนวนลดลงจากเดือนมีนาคม 2564 ประมาณ 300,000 คน (คิดเป็นจำนวน 2.7 ล้านคน) ซึ่งประกอบด้วย (1) พนักงานสาขาการให้บริการ 565,000 คน หรือร้อยละ 53 ของพนักงานสาขาการให้บริการทั้งหมด และ (2) พนักงานภาคอุตสาหกรรม 444,000 คน หรือร้อยละ 6.4 ของพนักงานภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด ทั้งนี้ พนักงานสาขาการให้บริการมีส่วนการทำงานระบบ short-time work สูงกว่าภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากภาคธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารในสหพันธ์ฯ ได้รับผลกระทบจากมาตรการ lockdown เป็นเวลานานกว่าภาคอุตสาหกรรม

2. พลังงานไฮโดรเจนสหพันธ์ฯ

2.1 เป้าหมายรัฐบาลสหพันธ์ฯ ในการบรรลุ net zero emissions รัฐบาลสหพันธ์ฯ มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางด้านสภาพภูมิอากาศภายในปี 2588 ซึ่งเร็วกว่าที่วางแผนไว้ก่อนหน้านี้ 5 ปี (เดิมวางแผนไว้ภายในปี 2593) โดยตามร่างกฎหมายฉบับใหม่ของสหพันธ์ฯ กำหนดให้มีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างน้อยร้อยละ 65 ภายในปี 2573 อย่างน้อยร้อยละ 88 ภายในปี 2583 และลดลงเป็นศูนย์ภายในปี 2588 ทั้งนี้ นาง Svenja Schulze รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ธรรมชาติ อากาศ และความปลอดภัยของนิวเคลียร์สหพันธ์ฯ (Bundesministerium für Umwelt Naturschutz und nukleare Sicherheit - BMU) ย้ำว่า กฎหมายดังกล่าวเป็นการสร้าง Generation Equity และเป็นกฎหมายที่ไม่ถ่วงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่จะมีการปรับโครงสร้างของกฎหมายให้มีความทันสมัยขึ้น โดยสหพันธ์ฯ วางแผนใช้การปรับโครงสร้างด้านพลังงานเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้ รัฐบาลสหพันธ์ฯ ได้อนุมัติกฎหมายเกี่ยวกับสภาพอากาศ (Climate Pact) ที่กำหนดมาตรการใหม่ อาทิ แผนการให้เงินอุดหนุนสำหรับการปรับปรุงอาคารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาษียานยนต์ (vehicle taxes) และเร่งผลักดันการใช้พลังงานไฮโดรเจน โดยรัฐบาลสหพันธ์ฯ ได้วางงบประมาณเพื่อโครงการด้านการปกป้องสภาพภูมิอากาศจำนวนกว่า 8 พันล้านยูโร

2.2 ความร่วมมือด้านพลังงานไฮโดรเจน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและพลังงานสหพันธ์ฯ ได้ประกาศระหว่างการประชุม German-Russian Raw Materials Forum ครั้งที่ 13 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 28-30 เมษายน 2564 ในรูปแบบออนไลน์ว่า เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2564 สหพันธ์ฯ ได้ลงนามทำความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานไฮโดรเจนกับรัสเซีย โดยทั้ง 2 ฝ่ายได้วางแผนจัดทำโครงการนำร่องเกี่ยวกับการผลิตพลังงานไฮโดรเจนในรัสเซีย และหากโครงการประสบความสำเร็จตามแผนของกระทรวงเศรษฐกิจและพลังงานสหพันธ์ฯ พลังงานไฮโดรเจนที่ผลิตในรัสเซียจะถูกส่งผ่านท่อก๊าซ Ostsee-Pipeline Nord Stream 2 มายังสหพันธ์ฯ โดยขณะนี้ สหพันธ์ฯ และรัสเซียกำลังเตรียมจัดตั้งคณะทำงานระดับสูงเพื่อประสานงานในโครงการความร่วมมือดังกล่าว ซึ่งจะประกอบด้วยตัวแทนระดับสูงจากกระทรวงพลังงาน

¹ Short-time work หรือ Kurzarbeit เป็นแผนลดการทำงานของลูกจ้าง โดยบริษัทนายจ้างที่ได้รับผลกระทบจะลดจำนวนชั่วโมงการทำงานลง เพื่อไม่ต้องให้ลูกจ้างออกจากงาน และลูกจ้างจะยังคงได้รับเงินค่าจ้างส่วนใหญ่ ซึ่งรัฐบาลสหพันธ์ฯ เป็นผู้ให้เงินอุดหนุนค่าจ้างบางส่วน

ของทั้งสองประเทศ โดยรัฐบาลสหพันธ์ฯ จะใช้เงินงบประมาณส่วนหนึ่งจากงบประมาณจำนวน 2 พันล้านยูโรที่ตั้งไว้ เพื่อการนำเข้าพลังงานไฮโดรเจนจากประเทศต่างๆ สำหรับดำเนินโครงการความร่วมมือกับรัสเซีย

2.3 นโยบาย H2 Diplomacy – Geopolitics of the Global Hydrogen Economy

รัฐบาลสหพันธ์ฯ มุ่งมั่นที่จะดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุกด้านพลังงานไฮโดรเจน ดังนั้น กระทรวงต่างประเทศ สหพันธ์ฯ จึงได้วางแนวนโยบาย “H2 Diplomacy – Geopolitics of the Global Hydrogen Economy” และจะ ทำหน้าที่เจรจาทำความร่วมมือด้านพลังงานไฮโดรเจนกับประเทศผู้ส่งออกพลังงานฟอสซิล อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์ ด้านพลังงานเห็นว่า การเจรจาเกี่ยวกับความร่วมมือด้านพลังงานไฮโดรเจนระหว่างสหพันธ์ฯ กับรัสเซียในขั้นต่อไป ไม่ใช่เรื่องง่าย โดยให้มุมมองว่ารัสเซียสนใจที่จะผลิตพลังงานไฮโดรเจนโดยใช้ก๊าซธรรมชาติมากกว่าที่จะผลิตพลังงาน ไฮโดรเจนโดยใช้ไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนตามเป้าหมายของอียู นอกจากนี้ รัสเซียยังต้องการเป็นผู้นำใน การส่งออกด้านเทคโนโลยีไฮโดรเจนมากกว่าที่จะเป็นผู้ผลิตโดยการนำเข้าเทคโนโลยีไฮโดรเจนจากอียูอีกด้วย

3. ภาคอุตสาหกรรม

3.1 การขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิต ปัจจุบันภาคอุตสาหกรรมในหลายสาขาของสหพันธ์ฯ

กำลังขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิต เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์ขาดแคลนวงจรรวม (chips)² ในการผลิตรถยนต์ โรงงานผลิตขนมหวานขาดแคลนพลาสติกสำหรับการบรรจุ และอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ขาดแคลนไม้ในการผลิต เฟอร์นิเจอร์ ทั้งนี้ การขาดแคลนวัตถุดิบต่างๆ ในสหพันธ์ฯ เกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ (1) การเติบโตของสาขา การผลิตคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถืออย่างรวดเร็ว เนื่องจากการทำงาน work from home ในห้วงการแพร่ ระบาดของเชื้อไวรัสฯ ทำให้ความต้องการ chips ในตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมาก (2) ปัญหาไฟฟ้าดับในช่วงฤดูหนาวใน รัฐเท็กซัสของสหรัฐอเมริกาในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ทำให้โรงงานผลิต chips ต้องหยุดชะงักชั่วคราว (3) ปัญหา ความแห้งแล้งในไต้หวันทำให้ขาดแคลนน้ำสำหรับใช้ในกระบวนการผลิต chips (4) ปัญหาไฟไหม้ป่าในแคนาดาและ การรณรงค์อนุรักษ์สัตว์ป่า ซึ่งส่งผลให้แคนาดาส่งออกไม้เนื้ออ่อนลง และ (5) อุบัติเหตุเรือขนส่งสินค้าในคลอง Suez เมื่อเดือนมีนาคม 2564 ทำให้เรือสินค้าเข้าสหพันธ์ฯ ล่าช้า และทำให้ขาดแคลนคอนเทนเนอร์ที่จะนำไปใช้หมุนเวียน ในการขนส่งสินค้ารอบต่อไป

3.2 การเจรจาเกี่ยวกับการสร้างโรงงานผลิต chips ในอียู เมื่อช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2564

นาย Thierry Breton คณะกรรมาธิการด้านตลาดภายในของอียู และนาย Pat Gelsinger ประธานกรรมการ บริษัท Intel บริษัทผลิต chips รายใหญ่ของสหรัฐอเมริกา ได้หารือร่วมกันที่กรุงบรัสเซลส์เกี่ยวกับเงื่อนไขการลงทุน ตั้งโรงงานผลิต chips ในอียูของบริษัท Intel โดยการเจรจาในครั้งนี้ บริษัท Intel ได้เสนอขอเงินสนับสนุนจากอียู และจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา จำนวนกว่า 8 พันล้านยูโร เพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขันกับผู้ผลิตในเอเชีย ทั้งนี้ อียูมีเป้าหมายที่จะผลิต chips ในอียูในสัดส่วนร้อยละ 20 ของการผลิตทั้งหมดทั่วโลกภายในปี 2573 อย่างไรก็ตาม นาย Breton ยังไม่มีท่าทีตอบรับใด ๆ ต่อข้อเรียกร้องเกี่ยวกับเงินสนับสนุนของบริษัท Intel แต่ได้แสดงความ ประสงค์ที่จะเพิ่มเงินงบประมาณอีก 2 พันล้านยูโร สำหรับสนับสนุนโครงการต่างๆ ที่ให้ผลประโยชน์ร่วมกันในอียู ภายใต้กรอบโครงการ Important Project of Common European Interest (IPCEI)

4. การพัฒนาวัคซีนและยาต้านเชื้อไวรัส Covid-19

4.1 การผ่อนปรนมาตรการสิทธิบัตรวัคซีนป้องกันเชื้อ Covid-19 ตามที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ออกมา ประกาศสนับสนุนการผ่อนปรนมาตรการเกี่ยวกับสิทธิบัตรวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสฯ นั้น โฆษกรัฐบาลสหพันธ์ฯ ได้ประกาศว่า ไม่เห็นด้วยต่อนโยบายของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเป็นปัจจัยสำคัญ ในการผลักดันด้านนวัตกรรมและควรจรรักษาให้มียูต่อไป รวมถึงเห็นว่า การผลิตและการควบคุมคุณภาพการผลิต เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเข้าถึงวัคซีน ไม่ใช่การผ่อนปรนสิทธิบัตรแต่อย่างใด นอกจากนี้ นาง Angela Merkel นายกรัฐมนตรีสหพันธ์ฯ ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ไม่เห็นด้วยต่อแนวทางของสหรัฐอเมริกา ในการผ่อน ปรนสิทธิบัตร เนื่องจากการผ่อนปรนสิทธิบัตรวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสฯ ไม่สามารถทำให้ประชาชนได้รับวัคซีนป้องกัน เชื้อไวรัสฯ เพิ่มขึ้นได้ แต่การผ่อนปรนสิทธิบัตรที่ไม่มีการควบคุมคุณภาพในการผลิตเป็นเวลานานอาจกระทบต่อ

² Chips หรือวงจรรวม เป็นส่วนประกอบของชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญในการผลิตรถยนต์

คุณภาพในการผลิตวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสฯ ซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพได้ นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี Merkel ยังให้ความเห็นว่า บริษัทผู้ผลิตวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสฯ ในปัจจุบันมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัส Covid-19 สายพันธุ์ใหม่ได้

4.2 การขยายการผลิตวัคซีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และจีน บริษัท BioNTech วางแผนที่จะเปิดสำนักงานใหญ่ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สิงคโปร์ภายในปี 2564 และจะสร้างโรงงานผลิตวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสฯ แบบครบวงจรและใช้กระบวนการผลิตที่ทันสมัยในสิงคโปร์ โดยโรงงานแห่งนี้ไม่เพียงแต่จะผลิตวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสฯ เท่านั้น แต่จะผลิตวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้ออื่นๆ (infectious diseases) และยารักษาโรคต่าง ๆ เช่น ยารักษาโรคมะเร็งอีกด้วย นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ทำความร่วมมือกับบริษัท Fosun ของจีน เพื่อผลิตวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสฯ ในจีน โดยวางเป้าหมายที่จะผลิตวัคซีนร่วมกันปีละพันล้านโดส

ข้อมูลจาก

<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/konjunktur/kurzarbeit-arbeitsplaetze-sicherung-101.html>
<https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/intel-chef-fordert-milliarden-subventionen-fuer-neue-chipfabrik-17320884.html>
<https://www.dw.com/de/engp%C3%A4sse-in-den-lieferketten-erreichen-die-verbraucher/a-57421115>
<https://www.tagesspiegel.de/politik/kooperation-in-der-energieversorgung-altmaier-will-rusland-als-wasserstoff-partner/27147952.html>
<https://www.dw.com/de/fallen-die-impfstoff-patente-das-f%C3%BCr-und-wider/a-57446753>
www.sueddeutsche.de/wirtschaft/corona-medikament-eu-strategie-kyriakides-1.5286044
www.sueddeutsche.de/wirtschaft/corona-medikament-eu-strategie-kyriakides-1.5286044
<https://www.dw.com/de/biontech-mit-milliardengewinn-und-asien-pl%C3%A4nen/a-57491090>
<https://www.reuters.com/article/eu-india-merkel-idUSS8N2D400S>
<https://www.dw.com/en/germany-rejects-us-push-to-waive-covid-vaccine-patents/a-57453453>
<https://www.dw.com/en/germany-rejects-us-push-to-waive-covid-vaccine-patents/a-57453453>